

ก 2986

มติชน

วันจันทร์ที่ 27 กรกฎาคม พุทธศักราช 2541 ปีที่ 21 ฉบับที่ 7445 ราคา 8 บาท

หน้า 6

อิเล็กทรอนิกส์ บุก
ห้องสมุดเคลื่อนที่
สำหรับนักอ่านยุคดิจิทัล

 ศิริพงษ์ วิทัยวิโรจน์

MF

ห้องสมุดกรมวิทยาศาสตร์บริการ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกว่า "อี-บุ๊ก" เป็นแนวคิดที่มีมานานแล้ว อย่างน้อยก็ไม่น้อยกว่า 50 ปี ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือการ์ตูน และเขมิงกอนชามพัฒนาขึ้นมาตลอด เขมิงกอนชามวางตลาดบ้าง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

เพราะปัญหาทั้งในเรื่องของราคา คุณภาพ และอื่นๆ แต่ในอีกไม่นานนี้ สถานการณ์น่าจะเปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีที่พัฒนาก้าวหน้ามากขึ้นต้นทุนที่ถูกลงๆ ทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะผลิตอี-บุ๊ก ขนาดเหมาะมือออกสู่ท้องตลาด

ราคาเริ่มต้นที่ 12,000 บาท กับความสามารถบรรจุหนังสือประมาณ 50,000 หน้า ไว้นับเครื่องๆ เคี้ยวที่มีขนาดประมาณหนังสือฟ็อกเก็ตบุ๊ก น่าจะถือได้ว่าไม่แพงสำหรับนักอ่านหนังสือ

ที่จริง อี-บุ๊กใหม่ไม่ได้มีอะไรที่ซับซ้อนมาก มันเหมือนกับเครื่องคอมพิวเตอร์กระเป๋าที่ถูกลงรูป ตัด

จัดเป็นราคาเริ่มต้นที่ค่อนข้างแพง แต่ในระยะยาวแล้วค่อนข้างจะคุ้ม เพราะหนังสือที่จะซื้อบรรจจุไว้อ่านนั้นถูกกว่าราคาที่ขายตามท้องตลาด

มีอีกนัยใหญ่ร้านหนังสือ อย่าง บาร์นส์ แอนด์ โนเบิล พร้อมสนับสนุนอยู่เต็มที่

เมื่อซื้อเครื่องมาแล้วเวลาจะซื้อหนังสือใช้วิธีติดต่อบ้านไปยังเว็บไซต์ร้านหนังสือบนอินเทอร์เน็ตเลือกซื้อเล่มไหนก็สั่งเอา จ่ายเงินผ่านบัตรเครดิตไปแล้วดึงหนังสือซึ่งอยู่ในรูปของไฟล์มาไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์

ถัดจากนั้นก็ดึงจากคอมพิวเตอร์มาใช้รื้อกเกิดไม้ดอีกที

ค่อนข้างจะสะดวกในการซื้อหาหนังสือ เพราะเข้าไปซื้อผ่านอินเทอร์เน็ต ไม่ต้องเสียค่าจัดส่งให้เปลืองสตางค์ เพียงแต่ต้องดูแลรักษาค้นฉบับที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ให้ดีเท่านั้น

อีกเจ้าหนึ่งคือ ซอฟต์บุ๊ก เพรส จะนำ อี-บุ๊ก ออกวาง

สิ่งอื่นๆ ที่ไม่จำเป็นต้องออกไป เหลือไว้เฉพาะการบรรจุตัวหนังสือเอาไว้พกติดตัวไปอ่าน

พกหนังสือขนาด 500 หน้า จำนวน 100 เล่มติดตัวไปไหนต่อไหนได้โดยน้ำหนักทั้งหมดแค่กิโลกรัมเดียว นี่น่าจะไม่ใช่เรื่องธรรมดาจนเกินไป

และเพิ่มความสามารถพิเศษให้เหนือกว่าการเปิดหนังสือเล่มๆ อ่าน ก็คือ ความสามารถในการค้นหา, เลือกเปิดดูขั้นหน้าหรือขี้นายศัพท์ ด้วยการใช้นิ้วจิ้มลงบนตัวหนังสือ

อ่านแล้วขีดเส้นใต้ หรือ จดโน้ตเพิ่มเติมได้เหมือนอ่านหนังสือธรรมดา

ส่วนหนังสือที่จะอัดเข้าไปไว้ในเครื่องก็สามารถซื้อได้ในราคาที่ถูกลงกว่าการไปซื้อตามร้านหนังสือ

ในเร็ววันนี่จะมีออกมาวางตลาดอย่างน้อยสองบริษัทด้วยกัน ซึ่งดูเหมือนจะผ่านการทดสอบทดลองจากผู้เชี่ยวชาญในวงการแล้วว่าเป็น อี-บุ๊ก ที่สอบผ่าน มีโอกาสแจ้งเกิดได้ในตลาด

เจ้าแรกคือ ฟูโรมิเคียว ไกลจะนำออกขายเร็วๆ นี้ ภายใต้อีชื่อ "ร็อกเก็ตโบลด์" ดึงราคาไว้ที่ประมาณ 20,000 บาท

ขายในเดือนกันยายนที่จะถึงนี้ในราคาเครื่องละ 12,000 บาท แต่มีเงื่อนไขว่าผู้ซื้อ อี-บุ๊ก จะต้องซื้อหนังสือใส่เครื่องเดือนละ 400-800 บาท ทุกเดือนติดต่อกัน ๑ ปี

มันส์กลับกันไปหน่อยแต่ก็คุ้ม เพราะหนังสือที่จะซื้อใส่เครื่องนั้นราคาถูกกว่าราคาปกประมาณ 20-25%

วิธีซื้อหนังสือแตกต่างไปจากเจ้าแรก ก็คือต้องเอาสายโทรศัพท์เสียบเข้ากับตัวเครื่องแล้วกดปุ่มที่กำหนด เครื่องซึ่งมีไมค์เต็มอยู่ภายในจะติดต่อไปยังเครือข่ายของซอฟต์แวร์บุ๊ก ระบายหนังสือปรากฏบนหน้าจอ จากนั้นก็เลือกจิ้มๆ กดๆ เอาตามกำลังเงินและตามใจชอบ

หนังสือที่เราเลือกจะถูกโอนเข้ามาไว้ใน อี-บุ๊ก มันจะอยู่อย่างนั้น ไปตลอดจนกว่าจะลบออกไป ซึ่งไม่ต้องห่วงถ้าหากอยากจะลบ เพราะวันดีคืนดีที่อยากจะทำเอากลับมาอ่าน ก็ติดต่อด้วยวิธีเดิม แล้วดึงมันมาโดยไม่เสียเงินเป็นครั้งที่สอง เพราะเขาจะมีการลงทะเบียนเรียบร้อยแล้วว่าเป็นหนังสือรายการที่จ่ายเงินซื้อไปแล้ว

นอกจากหนังสือต่างๆ เช่น นิยาย คำรับคำรา แล้วซอฟต์แวร์บุ๊กยังกำลังหาทางที่จะชักนำให้บรรดาหนังสือพิมพ์ เสนอขายรายงาน บทความ หรือ เช็กรุ่นต่างๆ ให้กับผู้ใช้เป็นเจ้าของ อี-บุ๊ก ด้วย

ความสะดวกสบายเหมือนกับชนห้องสมุดติดตัวไปไหนต่อไหนได้นี้ ต้องแลกไปกับความเป็นหนังสือเล่ม ซึ่งอาจจะสวย ภาพประกอบงาม รวมทั้งสีสันอื่นๆ ประกอบในเล่ม

เพราะ อี-บุ๊ก ของทั้งสองเจ้าที่ว่ามานี้ เป็นแบบจอขาวดำ สำหรับชนิดจอสีนั้น มีอีกเจ้าคือ เอวอร์รี่บุ๊ก แต่ยังคงผลิตต้นแบบไม่สำเร็จ

มองกันในด้านของสำนักพิมพ์และคนเขียนหนังสือแล้ว อี-บุ๊ก เป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้มีรายได้มากขึ้น โดยรายจ่ายน้อยลง ไม่มีรายจ่ายในการพิมพ์เกิดขึ้น โดยปกติการผลิตหนังสือเล่มสมัยนี้ สำนักพิมพ์จะได้แค่ครึ่งเดียวจากราคาปก

ซึ่งในครั้งเดียวยังต้องเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ อีกรวมทั้งแบกรับภาระจากการที่หนังสือขายไม่หมด

ก็เลยทราวนกันให้ อี-บุ๊ก เป็นสินค้าที่ติดตลาด เพราะถ้ามันติดตลาดมีการผลิตมาก ราคาที่จะยิ่งถูกลงมาได้ ทำให้คนสามารถเข้าถึงมันได้ในวงกว้างมากกว่า

มองกันในแง่ของคนอ่านหรือลูกค้า หากสนนราคาอยู่ที่ระดับดังกล่าว ตลาดคงไม่กว้างขวางมากนัก จะมีเพียงคอหนังสือระดับพระกาฬ ที่เดินทางเคลื่อนไหวไปไหนมาไหนบ่อยๆ เป็นลูกค้า

อีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นไปได้คือตลาดการศึกษา พวกตำราเรียนต่างๆ นักเรียน นักศึกษาไม่ต้องแบกหนังสือกันเต็มกระเป๋าอีกต่อไป

และ อี-บุ๊ก เปิดโอกาสให้เลือกซื้อบางส่วน ไม่ทั้งเล่มแบบที่นักศึกษาดามมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องใช้ในการทำรายงานหรือเรียนกันแหละครับ

ความเป็นไปได้อีกประการหนึ่งที่น่าสนใจของ อี-บุ๊กก็คือ จะทำให้สามารถพิมพ์หนังสือเก่าๆ ที่เลิกพิมพ์ไปแล้ว กลับมาได้ สำนักพิมพ์ก็เพียงแต่จ้างคนพิมพ์ดีดใส่เครื่องคอมพิวเตอร์เอาไว้แล้วอยากจะซื้อก็เข้าไปซื้อ

ไม่มีต้นทุนอื่นใดนอกเหนือไปจากนี้ นอกจากลิขสิทธิ์ที่ต้องแบ่งให้คนเขียน

อีกส่วนหนึ่งซึ่งน่าสนใจมากก็คือ หนังสือที่หมดอายุลิขสิทธิ์ไปแล้ว ถึงแม้มีคนพิมพ์ออกมาขาย ก็หาอ่านกันได้ในอเมริกาบางเว็บไซต์ที่อุทิศตัวเพื่อการเก็บต้นฉบับหนังสือหมดลิขสิทธิ์ไว้รอคนเข้ามาเอาไปอ่านเช่นงานของเซคสเปียร์ เป็นต้น

นี่คือแง่มุมที่น่าสนใจอย่างมากของ อี-บุ๊ก ในบ้านเราก็น่าจะมีคน กลุ่ม องค์กรที่จับงานเรื่องต้นฉบับอิเล็กทรอนิกส์กันขึ้นมาเหมือนกัน

แต่ก็คงอีกหลายปีที่เทคโนโลยีใหม่นี้จะทำให้โลกของการอ่านและการพิมพ์เปลี่ยนแปลงไป

มี อี-บุ๊ก อ่านไทยได้ราคาถูกๆ เมื่อไร หมดปัญหาพิมพ์หนังสือออกมาแล้วขายไม่ได้ไปเสียที เพราะเขียนแล้วขายโดยไม่ต้องเข้าโรงพิมพ์

ดีไปอีกแบบ